

[Holger Andersen.]

paa Baggrund af Forbindelsen med de Op-gaver, som den nye Skolelov af 1937 stillede de sønderjyske Amtsskoleledere over for. Dette er utvivlsomt rigtigt, men naar man læser de paagældende Udtalelser igen-nem, forekommer det mig dog, at der ogsaa fra disse to Skolekommissioners Side gøres en Række andre, rent principielle Betragt-ninger gældende, der tager Sigte paa at paa-pege de Ulemper, som efter deres Mening hæfter ved de smaa Skolekommissioner. Jeg kan ikke se rettere, end at disse rent prin-cipielle Betragtninger i og for sig ikke har noget med administrative Hensyn at gøre; det er mere en principiel Bedømmelse end en administrativ Vurdering, der fore-tages.

For mit personlige Vedkommende vil jeg imidlertid ikke lægge Skjul paa, at jeg af disse tre Udtalelser afgjort maa tillægge den Udtalelse, der kommer fra Tønder Amts Skoledirektion, den største Betydning; det maa jeg ud fra den ganske simple Kendsgerning, at det er i Tønder Amt og under Tønder Amts Skoledirektion, at den alt overvejende Del af det nationale Pro-blem findes, som ligger til Grund for Lov-forslagets Fremsættelse. I de officielle Med-delelser, som udgives af Undervisnings-ministeriet — de mig sidst tilgængelige er for Aaret, der sluttede den 31. December 1937 —, vil man se, at der var i alt 33 offentlige Folkeskoler med tysk Undervis-ningsprog. Under Tønder Amts Skole-direktion findes alene 24, medens der kun findes 4 i Sønderborg, 3 i Aabenraa og 2 i Haderslev Amt, og her er endog Købstæ-dernes og Flækkernes tysksprogede Skole-væsen medregnet. Det fremgaar af disse Tal, at Tyngdepunktet i hele det Problem, der her er Tale om, ligger i Tønder Amt, under Tønder Amts Skoledirektion. Derfor kan jeg ikke se rettere, end at der maa til-lægges den Udtalelse, som er fremsat af Skoledirektionen for Tønder Amt, en af-gørende Betydning i denne Forbindelse, men jeg kan heller ikke se rettere, end at den Konklusion, som Udtalelsen munder ud i, i det store og hele er vel forenelig med den Skikkelse, som Lovforslaget nu har faaet.

Medens jeg taler om de foreslaaede Skolenævn, vil jeg gerne udtale min Glæde over en særlig Bestemmelse, der er kommet til under Behandlingen af Lovforslaget i Folketinget, nemlig Bestemmelsen i Stk. 3, 2det Punktum, hvori der siges, at Medlem-merne af Skolenævnet skal have dansk Indfødsret. Saa vidt jeg kan se, fandtes en tilsvarende Bestemmelse ikke i det af

Ministeren oprindelig fremsatte Lovforslag. Jeg ved ikke, om man ikke havde ofret Problemet nogen synderlig Opmærksom-hed, men at det er en god Bestemmelse at have, derom kan der ikke være nogen Tvivl, naar man ser, at det meget ofte forekommer, at det er ikke-danske Statsborgere, enten tyske Statsborgere eller statsløse Personer eller russiske Statsborgere eller andre, der tager Initiativet til, i andre Tilfælde bruges til at fremme den tyske Skoleundervisning, endog i Egne af Nordslesvig, der er alt overvejende danske.

Med Hensyn til det andet vigtige Punkt: Ansættelsen af en særlig Skole-konsulent, der i undervisningsmæssig og pædagogisk Henseende kan være til Raa-dighed for Skolenævnene for de kommunale Skoler og Skoleafdelinger med tysk Und-ervisningsprog og for Amtsskolekonsulenten i herhenhørende Spørgsmaal vedrørende disse Skoler og Skoleafdelinger, har vi fra vort Partis Side fra første Færd kunnet give dette Forslag vor Tilslutning.

Jeg ser ikke nogen Anledning til at op-holde mig nærmere ved de Enkeltheder, der har været Genstand for indgaaende Drøftelse i det andet høje Ting. Den højtærede Undervisningsminister udtalte, at han fandt det foreliggende Forslag særdeles tilfreds-stillende. Vi er fra vor Side ogsaa i det store og hele tilfredse med Lovforslaget, og vi vil haabe, at det maa danne Grundlaget for en fortsat heldig og lykkelig Udvikling af det offentlige Folkeskolevæsen i de sønderjyske Landsdele, at det maa være gavnligt lige saa vel for den dansksindede som for den tysksindede Del af Befolkningen.

Det har ogsaa glædet mig at læse de Udtalelser, som det ærede Medlem af det andet høje Ting, der repræsenterer den tysk-sindede Befolkningsdel i Nordslesvig paa den danske Rigsdag, fremsatte ved Lovforslagets afsluttende Behandling i det andet høje Ting. Jeg kan ikke se rettere, end at hvilke Anskuelse der end kan have været for en halv Snes Aar siden om det mere eller mindre betimelige i at skride til den faktiske Deling af Skolekommissionerne i danske og tyske Skolekommissioner, som jo nu finder Sted gennem dette Lovforslag, har man i Dag fra alle Sider fundet, at man principielt ikke havde noget som helst at indvende imod de Ønsker, der herom fremsattes fra det tyske Mindretals Side. Det tjener efter min Op-fattelse den danske Befolkning i Nordslesvig og hele det danske Folk til Ære, at Indstil-lingen er saaledes, men det er maaske en endnu større Ære, at man har Lov til at hævde, og ikke mindst har Lov til at hævde